

Motion till riksdagen 2005/06:Kr408

av Kent Olsson m.fl. (m)

Anslagsmotion utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

1 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid enligt uppställningen:

Anslag	Anslagsförändring
Tusental kronor	
25:1 Bidrag till folkbildningen	-300 000
28:5 Bidrag till Operan, Dramaten, Riksteatern, Dansens Hus och Svenska rikskonserter	-20 000
28:6 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner	40 000
28:7 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	15 000
28:15 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön	-11 000
28:20 Ersättningar och bidrag till konstnärer	-10 000
28:26 Bidrag till kulturmiljövård	18 000
28:27 Kyrkoantikvarisk ersättning	15 000
28:28 Centrala museer: Myndigheter	23 000
28:29 Centrala museer: Stiftelser	6 000
28:30 Bidrag till regionala museer	15 000
28:33 Riksutställningar	-16 000
28:34 Forum för levande historia	20 000
29:1 Ungdomsstyrelsen	-5 000
30:1 Stöd till idrotten	20 000
Nytt Den kulturella skolsatsningen	85 000
Nytt Bidrag till hyreskostnader för kulturlokaler	50 000
Summa för utgiftsområdet	-15 000

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om sysselsättningsåtgärder på kulturområdet.
3. Riksdagen avslår regeringens förslag om höjd tv-avgift i enlighet med vad som anförs i motionen.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om utgiftsområde 17.

Fel! Okänt namn på

2 Moderata utgångspunkter

Kultur handlar om kreativitet, om upplevelser, om tankeutbyte, om bildning, om engagemang. Kultur handlar alltid om människor och deras liv. Det handlar om att uppleva, om att bli berörd, om att värna och om att skapa.

Kulturen betonar andra värden än vad vi vanligen betraktar som strikt materiella och har därför stor betydelse för ett humanistiskt och demokratiskt samhälle. Ett rikt kulturliv har också en vitaliserande effekt på samhället som helhet; på vetenskap och forskning, på näringsliv, hälsa och ekonomi. Nya idéer och associationer väcks av litteratur, musik, konst, dans, arkitektur och design.

Kulturens betydelse kräver dock att vi bevakar att kulturen får gynnsamma betingelser. Den uppgiften åligger det allmänna om inte kulturen kan göras tillgänglig på annat sätt. Möjligheter till kulturupplevelser skall finnas i hela landet.

3 Inledning

Moderata samlingspartiet vill verka för en större frihet på kulturens område, och vi har i motion 2005/06:Kr233 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m) angivit de principer vi anser bör gälla för de kulturpolitiska insatserna. Den av Socialdemokraterna förda kulturpolitiken leder till korporativism som skapar ett beroende som verkar hämmande för initiativ och nyskapande. Skatter och pålagor försvårar den konstnärliga verksamheten och gör produktionen orimligt kostnadskrävande.

Vi menar att kulturpolitiken måste garanteras mångfald, konstnärlig frihet och kvalitet. Statens och kommunernas stöd och engagemang i kultursammanhang måste präglas av viljan att ge förutsättningar för kvalitativt högtstående kulturupplevelser för den enskilde.

4 Bidrag till Operan, Dramaten och Rikskonserter

Vi föreslår att de nationella scenerna får 40 miljoner kronor per år de kommande tre åren. Pengarna bör användas till att bl.a. säkra tillgången på kvalificerade dansare i Operabaletten och att möjliggöra större uppsättningar på Dramaten. Samtidigt föreslår vi en sänkning av bidraget till Rikskonserter med 20 miljoner kronor. Nettoökningen blir således 20 miljoner kronor.

Anslaget 28:5 bör uppgå till 894 656 000 kr för 2006.

5 Göteborgsoperan, Malmöoperan och länsmusiken

Det senaste året har det blivit alltmer uppenbart att såväl Göteborgsoperan som Malmöoperan inte klarar sig ekonomiskt. Särskilt akut har situationen varit för den sistnämnda scenen. Det är väsentligt att de båda scenerna får goda ekonomiska förutsättningar redan nu. Därför föreslår vi att Göteborgsoperan får ett ökat stöd med 12 miljoner kronor per år under perioden 2006–2008. Malmöoperan får under samma period 8 miljoner kronor mer per år.

Vidare tillför vi anslaget 20 miljoner kronor att fördela till regionmusiken. Sammantaget bör anslaget 28:6 därför öka med 40 miljoner kronor och uppgå till 795 596 000 kr för år 2006.

6 De fria teatergrupperna

De fria teatergrupperna lever under mycket knappa villkor. Lönerna är minst sagt låga och idealiteten är mycket hög. Samtidigt är de fria teatergruppernas arbete och insats för att sprida teaterkultur oerhört viktigt, dels för att de ofta står för en förnyelse av scenkonsten, dels för att de når personer som annars kanske inte skulle besöka en teater. För de tre kommande budgetåren vill vi därför öka anslaget till de fria teatergrupperna med totalt 45 miljoner kronor fördelade med 15 miljoner kronor per år. I sammanhanget vill vi påpeka att regeringen, efter denna engångssatsning, minskar stödet med drygt 23 miljoner kronor de närmaste tre åren.

Anslaget 28:7 bör därför uppgå till 174 596 000 kr för år 2006.

7 Sysselsättningsåtgärder inom kulturområdet

I årets kulturbudget presenterar regeringen ett nytt anslag som skall ge arbetslösa inom kulturområdet arbete. Åtgärderna skall räcka till ca 650 personer och sträcka sig under en tvåårsperiod. Vi moderater har länge efterlyst resurser till främst värnandet och vårdandet av bl.a. kulturarvet. Vi har också anslagit medel för detta utöver det som regeringen föreslagit. Vad gäller denna satsning är vi dock oroade över vad som händer efter de två åren som det finns medel för. Det är väsentligt att regeringen återkommer i god tid innan åtgärderna upphör i och med 2007 års utgång med en strategi för hur vården och tillgängligheten av vårt kulturarv skall säkras framgent. Vi anser att dessa extra medel i första hand skall användas på ett sätt som utgår från museernas behov.

Fel! Okänt namn på

8 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön

Regeringen föreslog 1997 att de statliga bidragen för konstnärlig utsmyckning i den offentliga miljön också skall kunna användas för andra miljöer än ”de statliga”. Som exempel nämndes bostadsområden samt skol- och fritidsmiljöer. Även om syftet var och är vällovligt innebär den föreslagna ordningen att staten på sikt förväntas svara för praktiskt taget all offentlig utsmyckning. Vår uppfattning är att staten bör renodla sitt ansvar för olika kulturverksamheter och inte ta på sig ytterligare ansvar och utgifter.

Anslaget 28:15 bör uppgå till 29 026 000 kr för år 2006.

9 Ersättningar och bidrag till konstnärer

I motionen 2005/06:Kr252 av Kent Olsson m.fl. (m) presenterar vi en lång rad förslag för att göra den ekonomiska situationen enklare, stabilare och mer förutsägbar för konstnärer. De förslag på nödvändiga förändringar som vi presenterar i denna motion innebär att vi anser att anslag 28:20 kan minskas.

Anslaget 28:20 bör därför uppgå till 285 911 000 kr för år 2006.

10 Bidrag till kulturmiljövården

Det arbete som bedrivs runtom i landet för att bevara vårt kulturarv är omfattande. Inte minst landets läns museer arbetar med detta på ett förtjänstfullt sätt. Vi vet att behovet av resurser för detta arbete är mycket stort. Vi moderater anser, mot bakgrund av vad vi sagt ovan, att dagens stöd bör ökas med totalt 54 miljoner kronor de närmaste tre åren.

Det innebär att anslaget 28:26 bör uppgå till 278 618 000 kr för 2006.

11 Kyrkoantikvarisk ersättning

Vi moderater avvisar förslaget att minska på stödet till det kyrkoantikvariska arbetet 2006 med 15 miljoner kronor. Ersättningen är en del av den uppgörelse som slöts mellan staten och Svenska kyrkan i samband med att Svenska kyrkan skiljdes från staten. Vi ser därför förslaget som ett rent avtalsbrott.

Anslaget 28:27 Kyrkoantikvarisk ersättning bör därför uppgå till 250 000 000 kr för 2006.

12 Fria entréer

Vi vill avskaffa de fria entréerna för vuxna på de statliga museerna. Vi delar den kritik mot detta förslag som kommit från flera håll inom museivärlden. Vi hänvisar till det vi skrev i motion 2005/06:Kr233 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m). Staten ”erbjuder” fri entré genom att använda skatteintäkter. Detta är ogörligt för andra museer, vilket skapar en snedvridning av villkoren på museiområdet som vi inte kan acceptera. Mindre, lokala och regionala museer får nu troligen allt svårare att ta ut en avgift. Entréavgifter och ideellt engagemang är avgörande för många museers överlevnad. Det är viktigt att hålla med skattebetalarnas pengar, och för oss moderater är det viktigare att satsa resurser på forskning, vård av föremål och utveckling av museipedagogik än fri entré för vuxna. För barn och ungdomar under 19 år skall det dock vara fri entré på de statliga museerna. Det betyder en minskad ram för anslaget 28:28 på 49 miljoner kronor och för anslaget 28:29 på 8 miljoner kronor.

13 Extra stöd till de statliga museerna

Brandrisken är överhängande även på många av våra stora nationella museer. Vårt nationella arv kan bokstavligen lätt försvinna upp i rök. Många museer saknar också goda och ändamålsenliga arkiv- och lagringsmöjligheter, vilket innebär risk för att föremål förstörs och kunskaper försvinner för alltid. Trots många larmrapporter har den socialdemokratiska regeringen valt att blunda för de allt större problemen.

Vi föreslår därför att drygt 89 miljoner kronor per år tillförs de nationella museerna att fördelas dem emellan efter ansökan. Pengarna skall användas till att säkra vårt kulturarv och de unika skatter som landets nationella museer hyser. Det kan handla om att brandsäkra lokaler, att förbättra arkiven eller på annat sätt tillse att museets samlingar förvaras och visas på säkrast tänkbara sätt.

Anslaget 28:28 tilldelas därför 68 miljoner kronor extra och anslaget 28:29 tilldelas 21 miljoner kronor extra.

14 Den bärgade DC3:an

Regeringen har i föregående års budget fastslagit att den nedskjutna och bärgade DC3:an ”är en betydelsefull del av vårt kulturhistoriska arv och som tidsdokument för det kalla kriget och efterkrigstidens Sverige” samt att ”enligt regeringens bedömning är det viktigt att DC3:an bevaras”. Man förutskickar samtidigt att detta kommer att ske inom ramen för den plan som Statens försvarshistoriska museer har tagit fram för utbyggnad av Flygvapenmuseum i Linköping.

Fel! Okänt namn på

Regeringen har också fastslagit att Försvarmakten skall förvara DC3:an till dess en permanent placering kan ordnas, dock längst till och med den 31 december 2007.

Det finns dock inga medel anslagna för detta i budgeten för 2006. Vi anser att planen måste fullföljas och medger en utökad ram på 2 miljoner kronor och engångsbelopp på 2 miljoner kronor 2006 och 2007 för dokumentation, bevarande och levandegörande av den bärgade DC3:an inför inlemmande i planerad utställning inom Etapp 3 för Flygvapenmuseum. Detta påverkar anslaget 28:28.

15 Arbetets museum

Arbetets museum i Norrköping bedriver en verksamhet liknande den som återfinns hos ett stort antal kulturhistoriska museer samt vid ca 1 000 arbetslivsmuseer. Liksom ett antal andra verksamheter har det skapats på initiativ av olika intressegrupper. I fallet Arbetets museum dock utan att man sett till att verksamheten har de medel som behövs för att fortleva av egen kraft. Av politiska skäl har sedan det ekonomiska ansvaret för verksamheten övertagits av staten. Vi har av principiella skäl vänt oss mot detta och finner ingen anledning att frångå vårt tidigare ställningstagande.

Anslaget 28:28 bör uppgå till 893 768 000 kr för 2006 och anslaget 28:29 bör uppgå till 223 818 000 kr för 2006.

16 Museipedagogiken

Länsmuseerna runtom i landet bedriver ett viktigt pedagogiskt arbete bland barn och ungdomar. Vi vill förstärka detta viktiga arbete och ökar anslaget med 45 miljoner kronor under en treårsperiod.

Anslaget 28:30 skall därför uppgå till 167 225 000 kr för 2006.

17 Riksutställningar

Vi vill minska stödet till Riksutställningar och i stället föra över mer resurser till regional kulturverksamhet. Det gäller bland annat ett ökat stöd till regionmusiken.

Anslaget 28:33 bör uppgå till 30 027 000 kr för 2006.

18 Upplysningskampanj om kommunismen

Tidigare har vi moderater avsatt 20 miljoner kronor per år under UO 1 för att användas till särskild upplysningskampanj om nationalsocialismens, kommunismens och fascismens brott mot mänskligheten. Dessa medel är nu överförda till UO 17 och till anslaget 28:34 Forum för levande historia.

Anslaget bör 28:34 skall därför uppgå till 60 061 000 kr för 2006.

19 Tv-avgiften

Regeringen föreslår att tv-avgiften från den 1 januari 2006 höjs från 1 920 kr till 1 968 kr per år. Vi avvisar den föreslagna höjningen av tv-avgiften.

20 Statens ungdomsstyrelse

Vi anser att stödet till Statens ungdomsstyrelse från och med nästa år bör minskas.

Anslaget 29:1 skall med detta uppgå till 14 055 000 kr för 2006.

21 Folkbildningen

Vi föreslår en besparing på 300 miljoner kronor. Aktiva insatser för att öka andelen uppdragsutbildning och annan icke bidragsberoende utbildning bör kunna göras även fortsättningsvis.

Anslaget 25:1 skall uppgå till 2 388 646 000 kr för 2006.

22 Idrott

Den minskning av stödet till idrotten som skedde 2004 har inte kompensrats. Vi moderater avvisade detta. Denna minskning har inneburit att Riksidrottsförbundets möjligheter att stödja special- och distriktsförbund minskat, vilket särskilt kommer att drabba de mindre förbunden. Detta är särskilt oroväckande eftersom dessa mindre förbund redan har en pressad ekonomisk situation. Vi ökar stödet till idrotten med 20 miljoner kronor. Dessa medel skall först och främst användas till ledarutbildning och stöd till idrottsledare.

Anslaget 30:1 skall uppgå till 465 551 000 kr för 2006.

Fel! Okänt namn på

23 Medel för sysselsättning

I annan motion (2005/06:A295) av Anders G Högmark m.fl. (m) föreslår vi i ett första steg att ytterligare 200 miljoner kronor tillförs anslaget för särskilda insatser för arbetshandikappade. En del av dessa medel kommer att användas under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid.

24 Kultursatsning för grundskoleelever

I motion 2005/06:Kr233 av Fredrik Reinfeldt presenterade vi vår satsning på kultur i skolan.

Tillgången på kultur varierar kraftigt mellan kommunerna och även inom kommunerna. Ofta är det just kulturen som får maka på sig när sparkvoten skall fyllas. Vi föreslår därför en kultursatsning på landets grundskolor i form av ett statligt stöd, som skolor runtom i landet får söka till olika kulturella aktiviteter för skolbarn. Denna kulturella skolsatsning syftar till att grundskoleelever – med god pedagogik – skall få ta del av professionell kultur i form av teater, dans, litteratur, konst, museiverksamhet etc. Satsningen, som är permanent, skall göra kulturen till en naturlig och viktig del i barns vardag. Vi har i budgeten satt av 170 miljoner kronor för denna kulturella satsning. År 2006 räknar vi inte med att verksamheten kommer i gång förrän till höstterminen. En lång rad praktiska frågor måste bl.a. lösas. Därför anslår vi för år 2006 85 miljoner kronor under det nya anslaget 28:40 Kultursatsning för grundskoleelever.

25 Bidrag till hyreskostnader

Hyreskostnaderna är ett stort problem för kulturinstitutionerna och går inte sällan ut över verksamheterna. Frågan om hyressättning för s.k. ändamålsfastigheter måste snarast få en lösning, där berörda institutioner får större möjligheter att påverka sina lokalkostnader. De ökande hyreskostnaderna har inneburit eftersatt underhåll och/eller inskränkt kärnverksamhet även för våra ansvarsmuseer. Vi anser inte att överytor, som finns i gamla byggnader av kulturella och historiska skäl, bör belasta hyran. En översyn bör snarast genomföras för att kartlägga vilka ytor respektive institution behöver och vilka man ej har användning för i sin verksamhet. Denna översyn bör vara klar inom ett år. Under 2006 tillför vi 50 miljoner kronor, för att minska hyreskostnaderna i ett första steg innan utredningen är klar, till ett nytt anslag 28:41 Bidrag till hyreskostnader.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 5 oktober 2005

Kent Olsson (m)

Lena Adelson Liljeroth (m)

Anita Sidén (m)

Henrik S Järrel (m)

Anne Marie Brodén (m)

Anna Lindgren (m)

Margareta Pålsson (m)

Henrik Westman (m)